Opatrovanie a sociálne služby: čo sa dá kombinovať

Redakčne pripravil: Marek
Tlačová verzia: 20. 11. 2026
Aktuálny článok a prílohy na webe

Pri súbehu sa rozhoduje podľa presného druhu, formy a skutočného rozsahu služby. Bežný mesačný limit 40 hodín domácej služby sa nesmie zamieňať s ročným odľahčením ani s denným stacionárom.

Najprv zistite presný druh služby

Pri kombinovaní pomoci nerozhoduje iba názov zariadenia alebo údaj, že rodina „má opatrovanie“. Potrebujete vedieť, či poberáte peňažný príspevok na opatrovanie, využívate domácu opatrovateľskú službu, osobnú asistenciu alebo konkrétnu ambulantnú či pobytovú sociálnu službu. Každá má vlastné pravidlá. [1] [2]

Zo zmluvy si vypíšte presný názov služby, formu poskytovania, mesačný rozsah a dátum začatia. Tieto údaje umožnia úradu posúdiť skutočný súbeh. Veta „chodí do zariadenia“ nevysvetľuje, či sa človek každý deň vracia domov.

Opatrovateľská služba do 40 hodín

Aktuálny § 40 umožňuje súbeh príspevku na opatrovanie s opatrovateľskou službou v rozsahu najviac **40 hodín mesačne**. Nad túto hranicu sa uplatňuje obmedzenie. Ide o mesačný rozsah služby, nie o pracovný čas rodinného opatrovateľa a nie o ročný rozsah odľahčenia. [1]

Zákon o sociálnych službách obsahuje pri opatrovateľskej službe aj osobitné výnimky, napríklad pri hospitalizácii opatrovateľa alebo poskytovaní odľahčovacej služby. Preto treba posúdiť konkrétny dôvod a oba predpisy spolu, nie iba mechanicky sčítať čísla z rôznych článkov. [2]

Asistencia a pobytové služby

Príspevok na opatrovanie sa nekombinuje s príspevkom na osobnú asistenciu tej istej opatrovanej osoby. Obmedzenie sa týka aj týždennej a celoročnej pobytovej sociálnej služby; zákon výslovne stanovuje výnimky pre niektoré služby krízovej pomoci. Nie každé krátke prenocovanie preto možno bez overenia zaradiť do jednej univerzálnej kategórie. [1]

Pred podpisom zmluvy požiadajte poskytovateľa, aby vám presne označil druh a formu služby. Následne sa pýtajte ÚPSVaR na dopad na konkrétne rozhodnutie. Ústny prísľub poskytovateľa nenahrádza rozhodnutie úradu o peňažnej podpore.

Ambulantná služba a odľahčenie

Pri ambulantnej forme sociálnej služby aktuálny § 40 počíta so zachovaním podmienky každodenného opatrovania, ak opatrovateľ pomáha po návrate človeka domov. Podobne zákon rieši dochádzku do školy. Z toho však nemožno vyvodiť, že každý súbeh je bez ďalších podmienok. [1]

Odľahčovacia služba sa poskytuje najviac 30 dní za kalendárny rok. Ak opatrovanie trvá len časť roka, rozsah sa pomerne skráti. Pri terénnej a ambulantnej forme vytvorí jeden deň až súčet 12 hodín, aj keď pomoc čerpáte počas viacerých dní. Nie je totožná s pravidelnou domácou službou do 40 hodín mesačne. V evidencii aj v otázke pre úrad používajte presný názov, aby sa hodiny nezapočítali do nesprávneho režimu. [2]

Modelová situácia: pomoc niekoľkokrát týždenne

Ilustračný príklad: rodina poberá príspevok na opatrovanie a objedná domácu službu na dve hodiny trikrát týždenne. Nestačí povedať, že ide o šesť hodín týždenne. Potrebuje sledovať skutočný mesačný súčet, zmluvnú formu a pravidlá vlastného nároku. Pri zmene kalendára alebo rozsahu služby sa môže mesačný súčet meniť.

Iná rodina využíva denný stacionár a opatruje človeka po návrate domov. Táto situácia sa má posúdiť podľa pravidiel ambulantnej služby, nie automaticky podľa zákazu týždenného pobytu.

Čo pripraviť pred zmenou

Úradu predložte zmluvu alebo návrh s druhom a formou služby, predpokladaný rozsah, dátum nástupu a existujúce rozhodnutie o príspevku. Pýtajte sa, odkedy treba zmenu oznámiť a aké potvrdenie bude potrebné po jej začatí. [1] [2]

Pri dávke priznanej pred rokom 2026 treba zohľadniť § 67v. Uchovávajte mesačný prehľad skutočných hodín a oznámenia o zmenách. Vyberajte pomoc podľa potrieb človeka a možností rodiny; až potom overte právne a finančné dôsledky konkrétnej kombinácie.

Pri predĺžení služby si vždy vyžiadajte aj aktualizovaný mesačný rozsah, aby bolo zrejmé, čo sa oproti pôvodnej dohode zmenilo.

Tri oddelené evidencie namiesto jedného súčtu hodín

Na spoločný kalendár si môžete vyznačiť všetku pomoc, ale právne ju nespočítavajte automaticky do jednej kolónky. Hodina denného stacionára nie je tým istým ako hodina domácej opatrovateľskej služby a dvanásť hodín odľahčenia má vlastný spôsob započítania do ročného rozsahu.

Čo má mať samostatný údaj

Pomoc	Ktorý údaj sledujem
Pravidelná domáca opatrovateľská služba	Skutočný počet hodín v konkrétnom kalendárnom mesiaci a použiteľný režim súbehu.
Denný stacionár	Ambulantná forma, rozvrh dochádzky a pomoc po návrate domov.
Odľahčovacia služba	Presná forma a vyčerpaná časť ročného rozsahu; osobitne potvrdené termíny.

Ilustračný mesačný výkaz:14 návštev domácej služby po 2 hodiny znamená 28 hodín. Ďalších 6 návštev po 2 hodiny zvýši skutočný mesačný súčet na 40 hodín. Ďalšia pravidelná

dvojhodinová návšteva už predstavuje 42 hodín; nemožno ju vynechať z evidencie len preto, aby papierový súčet ostal pod hranicou. Obyčajná zmena názvu návštevy nevytvorí zákonnú výnimku.

Bežný súbeh do 40 hodín a neprípustné kombinácie upravuje § 40 ods. 15 a 16 zákona o kompenzáciách. Osobitné situácie opatrovateľskej a odľahčovacej služby sa overujú aj podľa § 41 a 54 zákona o sociálnych službách. Príklad nevypočítava nárok a nepredpokladá, že sa každé prekročenie vyrieši rovnakým spôsobom.

Pri zmene poskytovateľa si preto preneste aj skutočný mesačný prehľad. Dve samostatné zmluvy s dvoma poskytovateľmi nie sú dôvodom zabudnúť na polovicu uskutočnenej pomoci. Druh služby a režim treba pomenovať pravdivo ešte pred objednaním ďalšieho rozsahu.

Zdroje a overenie

[1] Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ŤZP — znenie účinné 1. 7. – 30. 12. 2026

Domáca služba do 40 hodín; ambulantná forma; zákazsúbehu s OA/týždenným/celoročným pobytom s výnimkami.

[2] Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách — znenie účinné 1. 7. – 30. 12. 2026

Výnimky pri hospitalizácii/opatrovaní; odľahčenie má vlastný ročný rozsah.

[3] MPSVR SR: Príspevok na pomoc pri odkázanosti, pravidlá a prechodné obdobie od 1. januára 2027

[4] Zákon č. 406/2025 Z. z. – časová verzia účinná od 1. januára 2027

[5] Zákon č. 447/2008 Z. z. – znenie účinné od 31. decembra 2026, prechodné § 67y

Článok slúži na orientáciu. O vašom nároku rozhoduje príslušná inštitúcia.